

EN INTEGRERET HAVPOLITIK

EU's integrerede havpolitik er en helhedsorienteret tilgang til alle havrelaterede EU-politikker. Den integrerede havpolitik er baseret på tanken om, at Unionen ved at koordinere sine politikker kan få større udbytte af havene og oceanerne med færre miljøindvirkninger, og den omfatter så forskellige områder som fiskeri og akvakultur, skibsfart og havne, havmiljø, havforskning, offshoreenergi, skibsbygning og havrelaterede sektorer, havovervågning, turisme ved og på havet, beskæftigelse, udvikling af kystregioner og eksterne relationer vedrørende maritime anliggender.

RETSGRUNDLAG

Formandskabets konklusioner om havpolitik fra Det Europæiske Råd i Bruxelles den 14. december 2007

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik, ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1954/2003 og (EF) nr. 1224/2009 og ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 og (EF) nr. 639/2004 samt Rådets afgørelse 2004/585/EF

Ifølge ovenstående skal den fælles fiskeripolitik gennemføres på en måde, der er i overensstemmelse med andre EU-politikker, navnlig havpolitik (punkt 17 i præamblen), og artikel 34, stk. 1, litra e), anmoder Kommissionen om at udstikke retningslinjer for integrering af akvakultur i fysisk planlægning på havet, ved kysterne og på land.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 af 15. maj 2014 om den Europæiske Hav- og Fiskerifond

MILEPÆLE

- Marts 2005: Kommissionen udsendte en meddelelse om en integreret havpolitik for EU, der skitserede målsætningerne for en grøn bog om fremtiden for EU's havpolitik.
- Oktober 2007: Kommissionen forelagde et forslag til en integreret havpolitik, der blev omtalt som »blåbogen« ([COM\(2007\)0575](#)), og en tilknyttet handlingsplan ([SEC\(2007\)1278](#)).
- December 2007: Det Europæiske Råd udtrykte tilfredshed med den integrerede havpolitik og opfordrede Kommissionen til at aflægge beretning om de opnåede fremskridt ved udgangen af 2009.

- September 2010: Kommissionen forelagde et forslag til forordning om et program til fortsat økonomisk støtte til den integrerede havpolitik for perioden 2011-2013 ([KOM\(2010\)0494](#)).
- December 2011: Parlamentet og Det Europæiske Råd vedtog den ovennævnte forordning, der danner det nuværende retsgrundlag for den integrerede havpolitik.
- 8. oktober 2012: EU's ministre for havpolitik og Kommissionen vedtog en dagsorden for vækst og beskæftigelse i den maritime sektor.

MÅL

Den integrerede havpolitik skal skabe en ramme, som gør det muligt at udvikle og koordinere forskellige og til tider modstridende havbaserede aktiviteter, med henblik på:

- at optimere den bæredygtige anvendelse af havene for at skabe vækst i hav- og kystregionerne med hensyn til:
 - søtransport: effektivisering af søtransporten i Europa og sikring af dennes langsigtede konkurrenceevne gennem etablering af et europæisk søtransportområde uden barrierer og en søtransportstrategi for 2008-2018
 - havne: opstilling af retningslinjer for gennemførelsen af den miljølovgivning, der har relevans for havne, og forslag om en ny havnepolitik
 - skibsbygning: fremme af teknologisk nyskabelse og et europæisk netværk af tværsektorielle maritime klynger
 - havrelaterede job: forbedring af de erhvervsmæssige kvalifikationer for at give bedre karriereudsigter i sektoren
 - miljø: begrænsning af konsekvenserne af og tilpasning til klimaændringer i kystområder samt mindskelse af forurening og drivhusgasemissioner fra skibe
 - fiskeriforvaltning: eliminering af udsmid, ødelæggende fiskerimetoder (f.eks. anvendelse af bundtrawl i følsomme områder) og ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri samt fremme af en miljømæssigt sikker akvakultur.
- opbygning af et viden- og innovationsbaseret grundlag for havpolitikken gennem:
 - en omfattende europæisk strategi for havforskning og maritim forskning (havstrategirammedirektivet (2008/56/EF); det syvende rammeprogram for forskning bidrog til dens gennemførelse gennem innovation som et resultat af forskning med henblik på at fremme en integreret tilgang til maritime anliggender (2007-2013)
 - fælles tværgående indkaldelser af forslag til innovation i den blå økonomi under Horisont 2020, rammeprogrammet for forskning og teknologisk udvikling (2014-2020)

- støtte til forskning i klimaændringer og indvirkningen derfra på maritime aktiviteter, miljø, kystområder og øer
- et europæisk partnerskab for havvidenskab, der tager sigte på at skabe dialog mellem forskningssektoren, erhvervslivet og beslutningstagerne
- at optimere livskvaliteten i kystområderne gennem:
 - fremme af turisme ved og på havet
 - udformning af en database med oplysninger om EU-midler til havrelaterede projekter og kystområder
 - skabelse af en EU-strategi for katastrofeforebyggelse
 - udvikling af det maritime potentiale i EU's regioner og øer i den yderste periferi
- fremme EU's førerposition vedrørende internationale maritime anliggender gennem:
 - samarbejde om maritime anliggender i forbindelse med udvidelsespolitikken, den europæiske naboskabspolitik og den nordlige dimension, således at den også omfatter havpolitiske spørgsmål og forvaltning af fælles farvande
 - styrkelse af EU's havpolitik på baggrund af en struktureret dialog med vigtige partnere
- at skabe et mere synligt maritimt Europa gennem:
 - lancering af internetapplikationen »et europæisk atlas over havene« som et middel til at sætte fokus på den fælles europæiske maritime arv
 - afholdelse af en årlig Europæisk Maritim Dag den 20. maj
- skabelse af interne koordinationsstrukturer for maritime anliggender og fastlæggelse af ansvar og kompetencer for kystregionerne.

RESULTATER

Der er indledt en række specifikke aktioner i overensstemmelse med handlingsplanen for en havpolitik:

- en meddelelse fra Kommissionen om den europæiske strategi for havforskning og maritim forskning ([COM\(2008\)0534](#)), der foreslår konkrete foranstaltninger og mekanismer til forbedring af havforskningen og den maritime forskning
- en meddelelse fra Kommissionen om offshorevindenergi ([COM\(2008\)0768](#)), der beskriver de udfordringer, der skal imødegås for at udnytte Europas potentiale for offshorevindenergi og understrege behovet for bedre industrielle og teknologiske løsninger, anvendelsen af EU's miljølovgivning baseret på en realistisk vurdering af vindmølleparkers indvirkning samt forbedrede elektricitetsnet, der kan skabe balance mellem produktion og efterspørgsel, og for transport af elektricitet til forbrugscentrene

- en meddelelse fra Kommissionen om de strategiske mål og henstillinger om EU's maritime transportpolitik om fremme af sikker og effektiv skibstransport ([COM\(2009\)0008](#)) samt en meddelelse og handlingsplan med henblik på at skabe et europæisk søtransportområde uden barrierer ([COM\(2009\)0010](#)) ledsaget af et forslag til direktiv om meldeformaliteter for skibe, der ankommer til eller afgår fra havne i Fællesskabets medlemsstater ([COM\(2009\)0011](#)), som alle har til formål at skære ned på bureaukratiet og lette søtransporten mellem EU-havnene
- en strategi for Østersøregionen ([COM\(2009\)0248](#)), den første omfattende strategi, der er udviklet på »makroregionsplan«, og et første skridt i retning af regional gennemførelse af den integrerede havpolitik, herunder en liste over 80 flagskibsprojekter; i fuld overensstemmelse med denne strategi har Kommissionen vedtaget en EU-dagsorden for bæredygtig blå vækst i Østersøområdet (SWD(2014)0167), baseret på en konsekvent tilgang til innovation og øget bæredygtighed
- en meddelelse fra Kommissionen om en integreret havpolitik for en bedre forvaltning i Middelhavsområdet ([COM\(2009\)0466](#)), der skal supplere de forskellige sektorspecifikke aktioner, som EU fremmer i Middelhavsområdet
- en meddelelse fra Kommissionen om den internationale dimension af den integrerede havpolitik ([COM\(2009\)0536](#)), der supplerer tidligere regionale initiativer ved at undersøge, hvordan den integrerede havpolitik kan komme til at gøre sig mere gældende på den internationale scene, og hvordan der kan skabes en EU-ramme for en global tilgang til maritime anliggender med henblik på at styrke EU's rolle i internationale fora
- en meddelelse fra Kommissionen om viden om havene 2020 ([COM\(2010\)0461](#)), der har til formål at forbedre anvendelsen af den videnskabelige viden om Europas have gennem en koordineret tilgang til indsamling og samling af havdata
- EU's strategi for Sortehavet^[1], der etablerer et område med fred, demokrati, velstand og stabilitet og tilvejebringer energiforsyningsikkerhed i EU
- en meddelelse fra Kommissionen om en havstrategi for Atlanterhavsområdet ([COM\(2011\)0782](#)), der har til formål at fremme jobskabelse og vækst i Atlanterhavsområdet via en styrkelse af dets maritime ressourcer; på et Atlanterhavsforum blev der fastlagt prioriterede aktioner gennem en handlingsplan vedtaget den 13. maj 2013, som gav mulighed for strategisk udnyttelse af EU's strukturfonde til støtte for maritim vækst i perioden 2014-2020
- en meddelelse fra Kommissionen om »blå vækst« ([COM\(2012\)0494](#)), der lancerede et fælles initiativ med medlemsstaterne, regionerne og alle de relevante aktører til at frigøre potentialet i den blå økonomi
- forordning (EU) nr. 1052/2013 om oprettelse af det europæiske grænseovervågningssystem (Eurosur) med henblik på at afsløre, forhindre og bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet og sikre beskyttelsen af migranternes liv

[1]EUT C 136E af 11.5.2012, s. 81.

- direktiv 2014/89/EU om rammerne for maritim fysisk planlægningen, som skal fremme en bæredygtig økonomisk vækst i de maritime erhverv og en bæredygtig udnyttelse af havressourcerne og sikre, at alle havbaserede aktiviteter bygger på grundig planlægning for at give mulighed for større synergi mellem forskellige maritime aktiviteter
- en meddelelse fra Kommissionen om den fælles ramme for informationsudveksling (COM(2014) 0451), der har til formål at forbedre effektiviteten og omkostningseffektiviteten af havovervågning ved at gøre det muligt at have en sikker og effektiv udveksling af oplysninger på tværs af sektorer og grænser i hele EU; disse omfatter kystvagter, trafikovervågning, miljøovervågning, forebyggelse af forurening, fiskeri, grænsekontrol, skattemyndigheder, politiet og flåden
- en fælles meddelelse om en integreret EU-politik om Arktis (JOIN(2016)0021) med fokus på at fremme internationalt samarbejde i kampen mod klimaændringer og på at fremme og bidrage til bæredygtig udvikling, især i den europæiske del af Arktis
- EU-strategien for området omkring Adriaterhavet og Det Jonske Hav (COM(2014)0357), der indeholder rammer for en overordnet makroregional strategi og en handlingsplan med henblik på at tackle maritime udfordringer og muligheder gennem et samarbejde mellem de deltagende lande.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Den integrerede tilgang, der kombinerede forskellige politikområder, var på mange måder politisk banebrydende. Havpolitiske spørgsmål dækkes i Europa-Parlamentet af flere udvalg, mens GD MARE i Kommissionen har til opgave at sikre bedre temakoordination. I Rådet henhører integreret havpolitik under almindelige anliggender og eksterne forbindelser. Parlamentet tog et første skridt i retning af bedre synergi med oprettelsen af en tværpolitisk gruppe om have, floder, øer og kystområder, som Gesine Meissner (ALDE) er formand for, og som samler mere end 80 medlemmer fra seks forskellige politiske grupper og 19 medlemsstater i en arbejdsstruktur, der arbejder horisontalt og på tværs af partigrupperinger.

Parlamentets arbejdsgruppe, der skulle udarbejde en betænkning om grønbogen om den integrerede havpolitik, omfattede Transport- og Turismeudvalget, Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer og Fiskeriudvalget (de to sidstnævnte som associerede rådgivende udvalg) samt Udvalget om Industri, Forskning og Energi og Regionaludviklingsudvalget (som rådgivende udvalg). Den første beslutning af 12. juli 2007 om en fremtidig havpolitik for EU: en europæisk vision for havene^[2] fremhævede:

- klimaændringer som den største udfordring i havpolitikken skal håndteres ved at reducere udledningen af gas fra skibe, vurdere mulighederne for emissionshandel i skibsfarten og fremme vedvarende energi i søfartssektoren
- bedre europæisk skibsfart med bedre europæiske skibe ved at nedbringe emissionerne fra skibsfarten og forbedre sikkerheden til søs og sociallovgivningen for arbejdstagere

[2]EUT C 175 E af 10.7.2008, s. 531.

- en bedre europæisk kystpolitik med bedre europæiske havne ved brug af samhørighedspolitiske instrumenter
- bæredygtig kystturisme under anerkendelse af, hvor vigtig en rolle miljøet spiller for sektorens overlevelse
- et bæredygtigt havmiljø i erkendelse af, hvor nødvendigt det er at sikre dets bevarelse og — i mange tilfælde — genopretning
- en integreret fiskeripolitik som en metode til at beskytte småfiskeri og standse problemerne med bifangst og udsmid og for at anerkende akvakulturens stigende socioøkonomiske betydning
- havforskning, energi, teknik og innovation for at skabe en reel reaktion på udfordringen med hensyn til bæredygtighed med behørig økonomisk støtte fra EU og medlemsstaterne gennem dannelse af et »europæisk havvidenskabeligt konsortium« og samling af viden
- en fælles maritim politik med henblik på at etablere et fælles europæisk havområde, som vil bidrage til integrationen af det indre marked for søtransport og tjenesteydelser inden for EU.

Parlamentets beslutning af 20. maj 2008 om en integreret EU-havpolitik^[3], der var et svar på Kommissionens meddelelse om emnet, var baseret på en betænkning fra Transport- og Turismeudvalget med udtalelser fra Fiskeriudvalget og Regionaludviklingsudvalget.

Parlamentet udarbejdede en betænkning om en pakke af meddelelser fra Kommissionen fra 2009 om den integrerede havpolitik ([COM\(2009\)0466](#), [COM\(2009\)0536](#), [COM\(2009\)0538](#) og [COM\(2009\)0540](#)), hvor Transport- og Turismeudvalget var korresponderende udvalg, og Fiskeriudvalget afgav udtalelse efter proceduren med associerede udvalg (forretningsordenens artikel 50). En beslutning af 21. oktober 2010 om integreret havpolitik — evaluering af gjorte fremskridt og nye udfordringer^[4] bekræftede Parlamentets grundlæggende positive vurdering af den integrerede havpolitik.

Den 24. november 2011 og efter en henstilling fra Transport- og Turismeudvalget som korresponderende udvalg for betænkningen vedtog Parlamentet sin holdning til programmet for støtte til videreudvikling af en integreret havpolitik ([2010/0257\(COD\)](#)).

Betænkningen, som Rådet tilsluttede sig, og som nu foreligger som forordning (EU) nr. 1255/2011, har fungeret som ramme for den integrerede havpolitik indtil nu.

Parlamentet vedtog den 2. juli 2013 en beslutning om blå vækst^[5], hvori det udtrykte tilfredshed med Kommissionens meddelelse om blå vækst, som peger på det potentiale, som den maritime økonomi rummer for at skabe en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst og beskæftigelsesmuligheder. Denne beslutning havde til formål at puste nyt liv i og støtte den integrerede havpolitik og understregede, at blå vækst-

[3]EUT C 279 E af 19.11.2009, s. 30.

[4]EUT C 70 E af 8.3.2012, s. 70.

[5]EUT C 75 af 26.2.2016, s. 24.

strategien som del af den integrerede havpolitik vil tilskynde til udvikling af synergier og koordinerede politikker og dermed skabe europæisk merværdi.

Ved afstemningen den 16. april 2014 om forordningen om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF) støttede Parlamentet forslaget om at afsætte 5 % af det samlede beløb til EHFF til den integrerede havpolitik for perioden 2014-2020, hvilket repræsenterer en firdobbelt forhøjelse af bevillingerne til den integrerede havpolitik.

Den 16. januar 2018 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om international havforvaltning: en dagsorden for havenes fremtid i forbindelse med de bæredygtige udviklingsmål for 2030^[6]. Forvaltningen vedrører alle menneskelige hav- og maritime aktiviteter, både traditionelle og nye, herunder fiskeri.

Den 27. marts 2019 vedtog Parlamentet en førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om mindskelse af visse plastprodukters indvirkning på miljøet^[7]. I forbindelse med etableringen af en cirkulær økonomi nævntes behovet for, at brugere af redskaber, der indeholder plast, overvejer genanvendelige alternativer og genbrugssystemer.

Den 4. april 2019 vedtog Parlamentet en førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om minimumsuddannelsesniveaue for søfartserhverv^[8]. Målet er at forbedre sikkerheden til søs og mindske forureningen af havene ved at udvikle søfartsuddannelserne og certificering i overensstemmelse med internationale regler og teknologiske fremskridt.

Carmen-Paz Martí
05/2019

[6]EUT C 458 af 4.10.2018, s. 9.

[7]P8_TA(2019)0305

[8]http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0354_DA.html

